

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
(A „KARVALY” című havi melléklettel együtt.)
Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 10 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:
Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
KIADÓHIVATAL:
Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

Alleluja!

Ez hangzik most mindenütt, mert az egész földkerekségnek olyan tartománya nincs, a hol a kereszténység civilizáló áldásos befolyása kisebb-nagyobb mérvben nem dominálna.

A husvét örömnepje az egész keresztény világnak, mert husvétkor volt legnagyobb Krisztusnak irántunk való szeretete; mert husvétkor volt legnagyobb Krisztusnak a dicsősége azáltal, hogy ő n e r e j é b ő l halottaiból feltámadt, a mi soha halandóval sem előtte sem utána nem történt.

A husvét örömnepünk, mert ha Krisztus nem támadt volna fel, hiába volna a mi hitünk, alaptalan a beléje helyezett reményünk, hiába volna a megváltás iránt táplált bizodalunk. Krisztus sok csodát tett, de a legnagyobb csodája mégis az, hogy szavát beváltotta, mely szerint neki halála után való harmadik napon fel kelle támadnia, e feltámadás megpecsételte az ő szavait, melyekkel megerősítette, hogy Isten fia, hogy a világ Megváltója.

Ezen okból visszhangzik minden keresztény népnél e napokban e nemzetközi, az örömnepnek legnagyobb fokát kifejező „alleluja.”

De ha oly öröm kíséri a keresztény világ összes résziben a husvétet, önkénytelenül is felmerül a husvét jelentőségének a kérdése.

Mit jelent hát a husvét?

Krisztusnak végleges győzelmét a sötétség hatalma a halál felett. A husvét koronája a megváltás művének, alapja a mi hitünknek, élőképe a mi feltámadásunknak forrása egész reménykedésünknek, igazi oka földöntúli örömnepünknek.

Mert a mily biztos az, hogy Krisztus feltámadt: ép oly biztos az is, hogy Ő Isten Fia, hogy tanítása isteni, egyháza az igaz egyház és hogy mi is mint az ő testének a tagjai Isten veledet mondhatunk majd egykoron a sir korom sötét pusztaságának; és a mennyiben igazi tanítványai vagyunk, dicsőséges jutalom osztó feltámadásának a részesei is leszünk.

De a husvét örömnep egészen természetesen eszünkbe juttatja azt is, mire vagyunk kötelezve. Mert valamint Jézus a husvét örömnepén új megdicsőült testet vett fel nemcsak, hanem új egészen szellemi életet élt e földön: úgy kell a benne hívő keresztény léleknek is azon lennie, hogy a husvét ünnepe az ő lelke számára a feltámadás, a bűn állapotból való felkelés napja legyen. Krisztus felkelt a sírból, hadd keljünk fel mi is a bűn sírjából; és ez emlékeztetése e világ ünnepeken igen nagy horderejű az erkölcsi világban.

Csak így testesülhet meg az „alleluja,” a mely magyarul annyit jelent,

mint „dicsérjük az Urat”; miért? Mert Ő feltámadt és ezáltal kezeskedik, hogy kegyelmével mi is feltámadhatunk egyrészt a bűn sírjából jó életre; másrészt a földi sírból egykoron az örök életre.

Ha már a fejedelmek az ellenség felett aratott győzelmén örül az egész nemzet; hogy ne örülnénk mi, Krisztus nemzete, nemcsak az Ő, de egyszerűs mind a mi legnagyobb ellenségünkön aratott végleges győzelmén?!

Pedig ezt juttatja eszünkbe a husvét.

A fejedelmek győznek, de még mindig le is győzethetnek; Krisztus azonban győzött a gonosz lelken és többé semmi kilátása nincs a gonosz léleknek nem csak a lelki győzelemre, de még mérkőzésre sem Krisztussal szemben.

E gondolatok töltik be a husvét ünnepek alkalmával a keresztény szívet; ezek adják a hívő lélek ajkára az „alleluja” szót: ezek ragadják ellenállhatlanul a kereszténységet, hogy országvilág előtt ne röstelje Krisztus feltámadása felett való örömet nyilvánosságra hozni.

Dicsérjük hát Istent, azaz „alleluja”, mert az ének szavai szerint feltámadt Kristus e napon, örvendezzünk! Alleluja, dicsérjük a z Urat!

Janda N. József.

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Husvét ünnepe Kréta szigeten.

A husvét ünnepeket, de különösen az előző 48 napi böjtöt Kréta szigeten úgy, mint általában a keleti tartományokban nagyon szigorúan, teljesen az apostoli rendeletekhez híven tartják meg. Mindenemü husztól tartózkodnak, még a haltól is, tejet és tojást sem esznek, — ellehet képzelné, hogy mily izgatottan várják a böjt végét, hogy végre meg sanyargatott gyomruk kívánságát kielégíthessék.

A husvét bárány az első husétek, melylyel husvét vasárnapján a böjtöt berekesztik. Ennek következtében minden családapá főtörökése husvét bárányt idejekorán beszerezzi.

Ha a husvét ünnepeket e főkélléke beszereztetett, meg kezdődik a tojások festése s a husvét kenyér sütése. E kenyér kerek alakú s mielőtt a kemenczébe tennék, piros tojásokat nyomkodnak félig belé díszítés képpen s meg hintik fűszerekkel. A gyermekek türelmetlenül lesik amaz üdvözítő pillanatot, melyben e kedves csemegét élvezhetik.

Végre elérkezik a nagyszombat. Éjjelkor a templomban gyülekezik a hívők serege, Jézus feltámadását ünnepegni nyári ünneplő ruhákban, mert husvétkor Kréta szigeten, már nyári meleg van. Férfiak,

nők és gyermekek egyaránt fehér viasz gyertyát tartva kezükben, lépnek a templomba. A mint a pap kimondja „Krisztus feltámadott” kigyuladnak a gyertyák száza s az arczokra névtelen öröm ül. Amde a krétaiak nem elégszenek meg örömük e csendes nyilvánításával, miként a civilizáltabb népeknél szokás, hanem más, hathatósabb módon igyekeznek örömüket kifejezni t. i. pisztoly lövésekkel. A templom udvarán felhangzanak a pisztoly lövések s az ifjabb nemzedék az egész mise alatt lövöldöz, sőt néha-néha a templom belsejében is el-elcsúsztatja a pisztoly hevesebb ifju, azonban ekkor nagyobb kózdugaszt alkalmaznak a töltésnél, részint, hogy erősítsék a durranást, részint, hogy megakadályozzák a környezet megsérülését.

A mise befejezése után üdvözlí egymást, rokon és barát, de ettől kezdve legalább nyolcz napon keresztül megszűnik a rendes köszöntés módja, s a „jó napot, jó reggelt, jó estét” helyett „Krisztus feltámadott” hangzik a köszöntés, s a viszonzás rá „igen ő valóban feltámadott.”

Husvét vasárnapjának legnagyobb részét otthon töltik a krétaiak, főképen a husvét bárány kedvéért. Az ebéd befejezte után egy tele tállal piros tojást hoznak az asztalra, s most elérkezik a husvét kenyér megszelése. A család minden tagja választ

magának egy ellenfét, a kivel tojását kénytelen ellenfelének hadi-zsákmányul átengedni.

Étközés közben minduntalan kilövöldöznek az ablakon a járó-kelők nem kis ijedelmére. Ezen képtelen szokás Görögország fővárosában is divott és csak 1852-ben a midőn nyolcz áldozata lett ezen vad szokásnak, volt képes a kormány szigorú rendelettel büntetés terhe alatt megszüntetni az ablakon való kilövöldözést.

Délután megint mind a templomba mennek, az evangelium meghallgatására s Judás elégetését megnézi.

A templom udvarán, vagy esetleg a templom előtt a nyílt utcán, akasztófát állítanak fel, melyre felakasztanak Judást ábrázolva, egy szalmából készült cifra bábut, hosszú szakállal. Alsó ruházatába rakéták s tüzi békák vannak elrejtve, — végre meggyújtják lábainál fogva Judást. Elképzeltetlen az az öröm riadalom, mely felhangzik, ha egy-egy rakéta, vagy tüzi béka meggyulad, különösen akkor van nagy kacagás és csufolódás, ha a Judás szakála gyulad meg, ekkor újra felhangzanak a pisztoly durrogatások s tart míg csak Judás tökéletesen el nem égett.

Ünnep második napján van a kirándulás napja. 4-5 család szövetségbe elhagyja a falut vagy várost ösvéren és számaron hordatva az elemozsiát és felkeresi vagy a tengerpartot, hogy ott egy barlangocskában keresen árnyas helyet az ünnepi mulatság

Lapunk mai számához a „KARVALY” 4. száma és egy iv melléklet van csatolva.

A községi I-ső bíró lemondásához. Alig pár hónappal azelőtt nagy port vertek fel városunkban a községi I-ső bírói szék betöltésével. Alig csillapultak le a felzaklatott kedélyek, már is újabb bíró választásnak nézünk eléje. Mi annak idején sem helyeseltünk id. *Piroska István ur* bírónak történt megválasztását, nem pedig azon oknál fogva, mivel tisztában voltunk azzal, hogy id. *Piroska István ur*, ki annak idején, mikor saját óhajából kifolyólag lett a bírói állásra megválasztva, ez állást csak „*Pünkösdi királyságnak*“ tartotta s mihamarabb leköszönt állásáról. Ha tehát id. *Piroska István ur* akkor, midőn saját akaratából jutott a bírói székbe nem volt hajlandó a város ügyeit csak napokon keresztül intézni, el lehetünk készülve arra, hogy újabb megválasztása esetén, mikor úgy szólván *kényszerítették* az öreg urat, az általa már ismert terhes bírói állás elfogadására — megválasztása csak napokra szól. Ezen pillanatnyi székfoglalás megjövendöléséhez, nem kellett prófétai ihlett, csupán számot kellett vetni a fent leirt körülményekkel. Hogy pedig a község elöljárósága napról-napra id. *Piroska István ur* lakására menjen őt tetszetileg kérni, hogy maradjon meg továbbra is állásában, azt az elöljáróságtól követelni nem lehet, nem szabad, nem pedig azért, mert ezen eljárás sérti elöljáróságunk ignognitását. Válasszunk tehát az új választáskor oly községi bírót, ki a bírói tiszt viselését sem terhesnek, sem lealacsonyítóknak nem tartja.

X.

Az egységes középiskola.

Ugyan már el is felejtettük, hogy a képviselőház letárgyalta a közoktatásügyi tárcza költségvetését, de azért azt hiszem, hogy a középiskolák egységesítése kérdésével foglalkozni mindig aktuális volt és aktuális is marad mind addig, míg helyesen meg nem oldják.

Mig helyesen meg nem oldják. Ugyan mikor lesz az? Felvetették évek előtt a kérdést, hogy azután évtizedeken át a feledékenység sötét homá-

lyába temessék? Hisz a mikor szönyegre hozták a közoktatásügyi miniszteriumban és a miniszterium közvetlen közelében álló körök között, az egész tanügyi világ, mint villámütésre, megmozdulni látszott és meg indult a vita, az érvelés az egész országban. S mit tapasztaltunk? Hogy míg a reformot külsőségek nélkül összes tanügyi kapacitásaink helyén valónak, időszerűnek és üdvösnek találták, addig nem emelkedett az országban egyetlen egy hang sem, mely kárhóztatta vagy helytelenítette volna a reformot.

S azután mi történt? Összeültek a tudós férfiak, a kiváló profeszorok és a miniszter elnöklete alatt tartottak egy anketet. S mit beszéltek ez anketten? Csak helyeselték a középiskolák egyesítését egyhangúlag valamennyien.

És azután? Azután — eltemették az egész kérdést. Eltemették a kérdést és levették a napirendről, mert — üdvösnek és mert — célszerűnek találták. Hol itt az észszerű összefüggés? Mintha bizony félték volna a nehéz kérdés megoldásának kétszeres nehézségeitől de meg akkor minek hozták felszínre, minek csepegtettek reménységet a nemzetbe, hogy egy ilyen nem remélt üdvös reformot legközelebb megvalósítanak?

Mert életbe vágó reform ez nemzeti létünkben. Egészséget, új vért, friss életet adó érvágás lett volna e reform.

Nos ez érvágást meg kell tenni mielőbb és — minél hamarabb tesszük meg, annál jobban használ, annál üdvösebb lesz az eredmény, mit ez érvágás által elérünk.

Ideje, legfőbb ideje van, hogy a szerencsétlen ifjuság sorsán könnyítsünk. Hisz elég átokkal, teherrel és sulylyal nehezedik le ifjuságunkra a sors korunk ezer nyavalyájával. Nézzük csak.

Korunk ideges és izgatott. Ez egy általánosan tapasztalt szomorú jelenség, melyet ifjuságunk kétharmadában ész-

lelhetünk. Egy részével vele születik az idegesség, másik része kapja az iskolában ráhalmozott teher alatt.

Korunk telve van betegségekkel is. A tüdő — és mellbetegségek ezrével ragadják el 16—21 éves fiatalságunkat. Kevesen öröklök, de meg nem állapítható azok száma, kik a körülmények terhe alatt kapják meg a pusztító betegséget. Elhalmozzuk őket tudni valókkal s mi magunk azt sem tudjuk, hogy a sok lélek erősítő anyagot a gyenge test nem bírja meg és leroskad. Így roskadoznak le százan és százan ép akkor, midőn már már céljukhoz közeledve ama küszöb-höz érnek, melyet ha átlépnek a világ zajában, az élet viharában, a kenyérküzdelemben találják magukat. De nem lépik át. Ott leszkodik hátuk mögött a halál és kidőlnek a — fél uton.

Vagy . . . vagy ha nem is dőlnek ki, hányan kénytelenek pályát változtatni és olyan pályára lépni, mely sem ambícióját, sem tehetségét ki nem elégíti? S miért? Mert olyan tárgyakkal halmozzák el az iskolákban, melyekhez tulajdonképpen a pályát tekintve, melyre lép, semmi köze és a mely tárgyak megismerése az általános műveltség szempontjából sem mondható szükségesnek.

De meg ne felejtjük el, milyen egyéb óriási hátrányai vannak a most fennálló rendszernek! Nagyra nevelte és általánossá tette ifjaink között a — felületeséget. Igen, ez jellemzi, a rendszert és e rendszer — áldozatait. És csak a rendszer tarthatatlanságát jellemzi e természetes jelenség. No, mert az ifjuság a sok tárgy anyagát nem győzi és mert nem győzheti, hát nem is birkózik meg vele, hanem magába sziv annyit mindenből, a mennyire képes, vagy a mennyit akar és elegendőnek talál arra, hogy a t a n á r t kielégítse.

De az ifjuságnak nem a tanári testületet kell kielégíteni, nem e cél-

megtartásására, míg mások a hegyek hőzzé rándulnak, hogy ott egy-egy csörgedező patak partján letelepedve tölthessék el enapot.

E nap délutánját mindenféle játékokkal töltik, de legkedveltebb előttük a verseny futás, mely sportot a krétai népviselet igen megkönnyíti. Lábakat fehér vagy vörös bőrből készült, rendkívül könnyű sarkatlan csizma fűdi, mely oldalt selyem szalagokkal fűzve, egészen térdig ér. Bő két nadrág, melyet derékban egy zsinor tart össze, s egy testhez álló rövid fekete posztó kabát képezik öltözetüket. Fejükön fezd viselnek, sokan azonban egyszerűen csak egy könnyű selyem kendőt csavarnak turbán szerűen fejük körül.

Ezen könnyű ruházat és gyorsaságuk nem egyszer vált már hasznukra, mert gyakori felkelésüknél a törökök ellen, kik rendezett katonasággal s ágyukkal jöttek ellenük, a lapályon nem igen állták volna meg helyüket, de gyors futással a hegyek közzé menekültek, honnan portyázó háborut viseltek a törökök ellen.

A szelidebb kedélyvel bíró ifjak azonban a hölgyeknél maradnak, s a táncz örömeivel töltik el a délutánt.

A krétai ifju, ha tánczolni akar, akkor rendszeren vörös színű kendőjének egyik csücskét nyújtja választott hölgye felé, ki fölemelkedve elfogadja azt, s így mindketten előre lépve, közöttük tartva a vörös kendőt, megadják a jelt a táncz megkezdésére. Most felemelkedik a többi táncz-

kedvelő ifju is, tánczra kérve ki-ki a maga választottját, s az első párhoz csatlakoznak; ily képen egy lánczot képeznek, de az előtánczosnak csak a tánczosnője nyújtja balkezét, míg az előtánczos balkeze szabad, ne hogy akadályozva legyen. Végre a láncz az első pártól vezetve megindul, s megkezd a tánczot, — ha az ütemszerű járás, kísérve rithmicus dallal, melyet egy tánczos vagy tánczosnő énekel táncznak nevezhető. A láncz majd előre, majd hátra, majd pedig cikl-czakkosan mozog néha, félkört képez, ugy a mint azt az előtánczos jelöli, de a kör be nem záródhatik, mert a főtánczosnak balkezére mindig szüksége van, a menyiben majd a dalt kíséri különböző taglejtésekkel, majd meg közbe-közbe az ujjával csattant.

Az előtánczos helyét átadhatja más tánczosnak is, de akkor egyedül és csakis a láncz másik végéhez csatlakozhatik. Ezen táncz magában véve meglehetősen egyhangú volna, ha nem nyerne némi élékséget az által, hogy bármely tánczos akár férfi akár hölgy, felbeszakíthatja a dalt és kezdhet újat; néha egy-egy néző, lírával kíséri az éneket.

Miután ugyanezen táncz divik a hegyi lakóknál is, hová pedig idegen hódítók még nem nyomultak, feltehető, hogy a régi görögöknek is ez volt a tánczuk.

Énekük szövege rendszeren Distichon, melyben a krétaiak különösen jártasak és a verselés e fáját jobban szeretik, mint bár-

mely más keleti nép. Alig van krétai, ki ne tudna száz meg száz, ily Distichont kivülről. A megszakítások is rendszeren azért történnek, mert a másik ugyancsak felelői akar az elsőnek Distichonokban, vagy az abban elmondottakat akarja, ugyancsak Distichonokban megerősíteni. Ezen hexameter és pentameterből álló páros vers nem csak szerelemről szólhat, hanem előadhatja a sziv összes érzelmeit, sőt különböző életkérdéseket is tárgyalhat.

Van-e Distichonok között igen kellemes, valódi költői értékű is.

A tánczosok mozdulatai, valamint a dalokban kifejezett párbeszédnek rendkívül kellemes benyomást tesznek a nézőre, a menyiben a krétai férfiak igen szépek, magasak karcsuak s mozdulataik kecseljesek. A nők rövid, szűk, disztelen ruházatokban, — hajfonatukat fejükre csavart kendők körül tűzve, — kevésbé elragadóak.

Kréta szigetén a szépnemet a férfiak képviselik. Ianeu származik a krétai férfiak büszke, öntudatos magatartása, irigységük s testvágyuk, mind oly tulajdonságok minőkkel férfiaknál csak ritkán találkozunk. Azonban e gyöngeségük elvész nagy hősiességükkel szemben, melylyel tultesznek minden más keleti népen.

A mint beáll az esti szürkület rögtön végezzakad a táncznak és játéknak, mindenki haza siet, hogy kipihenje a nap fáradalmait, hogy másnap ujult erővel láthasson a reudes napi munkához. Matild.

ból iskoláztatjuk fiainkat, hogy egyesek megelégedését elérve, ez által a való életben értéktelen számokat kapjanak egy ép oly értéktelen bizonyítványban.

Mert szép az az úgy nevezett kvalifikáció. De ez csak lepat-t a n ó máz akkor, ha e kvalifikáció alatt tudatlanság, üresség, felületesség vagy tudákoság rejtőzik, ha a tisztelt kvalifikált csak konyit mindenhez, de alaposan semmit sem tud. Van fogalma mindenről, de egy tárgyról sem helyes és megbízható a fogalma, oly annyira sem, hogy tanulmányait fel sem használhatja a való életben.

De hát akkor mire való az iskola? Nem az életre akar előkészíteni bennünket? Egyik célja, hogy megadja az erkölcsi alapot, melyre az életben való boldogulásunk céljából okvetlen szükségünk van.

Ez erkölcsi alapot azonban a fiatal-ság inkább otthonról sajátítja el, otthon szívja az erkölcsiséget magába.

Másik célja az iskolának, hogy kenyérkeresetre képesé tegye a fiatal embert. S ha erre képtelen, akkor az iskola megszünt iskola lenni, akkor az iskola siralomháznál nem egyéb, ha csak nem vesztő hely.

Korunk a praktikusoké. Az iskolának az első sorban praktikus céllal kell birnia, mikor magába fogadja a bárdolatlan tudatlanságot, hogy abból tudományos műveltséget faragjon, mikor falai közé szoritja a tehetetlen éretleneket, hogy belőlük hasznavehető tényezőket adjon a magyar társadalomnak.

A köteleességnek az iskola mai rendszere mellett nem képes megfelelni és mert képtelen, hát idejét multa, ha ugyan volt idő, midőn e rendszer érvényesül és eredményesül működött!

Kiadták évek előtt a jelszót: reformálni, egyesíteni a középiskolákat, ezután eltemették. Fel kell támasztani e kérdést a szunyadó eszmék halotti birodalmából, életre kell kelteni és megoldásra vinni.

Ezt kívánja az új magyar társadalom, mely nem tüntethet satnyaságával és félszűrségével nem lehet záloga egy általunk elérni óhajtott szebb jövőnek!

Szilágyi Gyula.

A kézizálog-hitelről.

A kereskedelmi budget tárgyalása folyamán vita tárgyát képezte a kézizálog-hitel odíózus ügye. Odíózusnak nevezzük ez ügyet, mivel a zálog-üzleteknek csupán árnyoldalait igyekeztek felütni. Nincs szándékunkban a kézizálog hitel mai kamatlábát pártfogásunkba venni, de tagadnunk kell azt, hogy oly visszaélésekkel állanak szemben, melyek a zálog hitelügy államosítását tennék szükségessé.

Ha a törvény intézkedései daczára mégis merülnek fel visszaélések, azoknak az oka az elsőfoku iparhatóságok szakavat-lanságában gyökerezik. Csakis arról lehet

szó, hogy ezen végrehajtó közegek teendőik iránt kitaníttassanak és köteleességeik pontosabb teljesítésére utasíttassanak. Cél-szerű lenne ez okból, hogy a kereskedelmi miniszter szakértőt nevezne ki a zálog-intézetek országos felügyelőjévé, a ki az elsőfoku iparhatóságokat teendőikre nézve instruálná, azok jelentéseit megvizsgálná és időnként, közvetlen is eszközölné vizsgálato-kat.

A kézizálog-kölcsönügyletek államosítást azonban nem pártolhatjuk, sőt annak vagyunk szószólói, hogy az állam — a felügye-let szigorításával — ezen üzleti vállalkozást egészen a magántőkének, jelesen a rész-vénytársulati és szövetkezeti vállalkozás-nak engedje át.

A kézizálog-kölcsönügylet folytatására magántőke készséggel vállalkozik, az állam-nak pedig nincs haszna rajta, sőt ha országos kiterjedésében kívánna gyakorolni, ezt csak a kincstár világos kárára tehetné. A közérdek szempontjából pedig bizonyára nem állíthatjuk a kézizálog-kölcsönügyletet a vasut, posta, táviróval stb. párhuzamba. A mi pedig a közönség érdekeit illeti, ez a kellő felügyelet alatt álló magán zálog-intézeteket sokkal szivesebben veszi igénybe, még akkor is, ha valamivel magasabb kamatláb mellett dolgoznak. Az állami intéze-tekben a nehézkes, hivatalos eljárás talájk fel, mely a kölcsönt igénylőket rendkívül sok idővesztégetésre kényszeríti annyira, hogy ezen idővesztés pénzben kifejezhető értéke gyakran meghaladja azon kamat többletet, melyet a magán zálog-intézetek szednek.

A biztosság szempontjából kétség kívül messze felette állanak a nyilvános száma-dásra kötelezett vállalatok zálog-intézetei az egyesek által felállított zálog-intézetek-nek. Hogy miú párhuzam állítható fel az állami, részvénytársulati és a magánosok által fenntartott zálog-intézetek közt, azzal leginkább akként jöhetünk tisztába, hogy a „Budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcsön részvénytársaság“ viszonyait és ügykezelését megvizsgáljuk. Ezen inté-zetnek a kézizálog kölcsön üzletek körüli szereplését azért emeljük ki, mivel a rész-vénytársulatok közt a kézizálog üzletet csupán ezen társaság gyakorolja kiterjed tebb mérvben.

A „Budapesti takarékpénztár és orszá-gos zálogkölcsön részvénytársaság“, mely-nek élén Tolnay Lajos orsz. képviselő elnök és Benke Gyula vezérigazgató álla-nak, mintán részvénytőkéjét 5 millió frtra felemelte és tartaléktőkéjét 435,000 frtra kiegészítette, kézizálog üzletét csak a múlt év második felében kezdte meg, olykép, hogy a fővárosi forgalom legélénkebb pont-jain négy zálog-intézetet létesített.

A társaság kézizálog üzletei a követ-kező helyeken vannak: Király-utca 57. sz., Károly körut 18. sz., Koronaherczeg-utca 11. szám és József-körut 2. szám. Értékpapírokra 8%, ékszerekre 12%, ingó dolgokra 15% mellett adatnak hat havi lejáratu kölcsönök, a melyeknek kamatai az első hó után esedékes napokra, nem pe-dig egész hónapra szedtetnek.

E négy zálog-intézet berendezése a cél-nak teljesen megfelelő. A közönség ré-szére váró terem áll rendelkezésére, kü-lön rekeszekben veszik át, illetve adják ki az értékpapírokat, ékszereket és ingókat, melyeknek megbecslése, valamint a zálog-bárca kiállítás és az esedékes összeg kifizetése oly gyorsan eszközöltetnek, hogy az érdekeltnek alig kell néhány percig

várakozni. A kiváltás még gyorsabban megy végbe. A tulajdonos még elő sem kereste a fizetendő összeget, midőn kiváltandó tárgya már rendelkezésére áll.

Az értékpapírok és ékszerek tüzmén-tes számozott fiókokkal és rekeszekkel ellátott vas-szekrényekben szám szerinti sorban akként vannak elhelyezve, hogy bármely zálogtárgy elővétele csak néhány másodpercet igényel. Az ingók konzervá-lására villammal világított, alkalmas állvá-ványokkal ellátott raktárak vannak beren-dezve, melyekben az ingók szintén akként helyeztetnek el, hogy felcserélés nem for-dulhat elő.

Ily berendezésre csakis a nyilvános számadásra kötelezett ama vállalatok képe-sepek, a melyek bevárhatják, míg a befek-tetések a haszon útján lassanként megtér-ülnek. De bizonyítékai az elmondottak annak is, hogy a kézizálog kölcsön üzletek kamatlábát nem lehet leszállítani a nélkül, hogy a közönség jogos igényei csorbát ne szenvedjenek. A hol az üzlet lebonyolítása véget 6—10 hivatalnokot, 3—4 szolgát kell alkalmazni, irodahelyiséget, raktárakat tar-tani, azokat az igényeknek megfelelően felszerelni, tűz és betörés mentessé tenni; a hol a fűtés, világítás stb. költségei az üzletnek kora reggeltől késő estig való nyitva-tartása miatt rendkívül nagyok, ott az objektíve ítélkező, a kamatláb mekkora-ságát nemcsak a pénzpiacz általános helyze-tének, hanem a tárgyak átvételével, keze-lésével és biztosításával együttjáró költsé-gek magasságának figyelembe vételével fogja megállapítani.

Kormos Alfréd.

Ujdonságok.

— **Olvasóinknak**, nem különben munkatársainknak, boldog husvétii ünnepeket kívánunk.

— **A „Karvaly“ mai száma** technikai akadályok miatt, csak mához egy hétre jelenik meg. Midőn ezt tisztelt olvasóinknak tudomására adjuk, egyuttal vagyunk bátrak szíves elnézésüket kérni. A „Karvaly“ legközelebbi száma azonban mához egy hétre nyolcz oldalas tartalom-mal fog meg jelenni.

— **A községi bíró lemondása.** Id. Piroska István községi I. bíró, az elmúlt héten állásáról lemondott. Lemondását azzal okolja meg, hogy agg koránál fogva képtelen az I-ső bírói állással járó teendőket lelkiis-meretes pontossággal végezni. Mi teljesen megokoltnak látjuk a bíró ur ezen visszavonulását, mivel a községi I-ső bírói állás oly sok ügyel-bajjal van egybekötve hogy an-nak lelkiismeretes pontossággal való vezetését csak fiatal erő végezheti,

— **„Kenyeret az éhezőknek!** Lesik vár-ják már a pártok a választásokat, ekkor sok kóbor éhenkórász számít egy falat kenyérre. Mint értesülünk, *Rágalomfalván* már is foly-nak a korteskedések, melyek éhséggyötrő csaholásban nyilatkoznak meg. Minden párt-nak vannak vérebei, s viszont minden vé-rebnek van pártja. A kenyérsütögető kofák tőzsdéje ez alkalommal igen látogatott lesz

mert ott minden éhezéző jóllakhat majd. A kikopott kuvaszok is mozognak már, minden áron hivatalra van szükség, s így a kilátások oda nyílnak, hogy *Hock János* ama bizonyos seprővel kisépreti a falu mostani házáat, hogy aztán jelöltjei a várt, s esetleg nem remélt „husos fazekakból“ a kellő falatokat megkaphassák.

— **Elakadt fegyelmi ügy** czímen, nemrégiben mi is hirt adtunk egy vidéki igazgatótanító és tanítónó pikáns dolgairól, melyeket a „Nemzeti Iskola“ című tanügyi lap alaposan kiszellőztetett. Ezen közlemények alapján a tanfelügyelő is belenyúlt a darázs-fészékbe és most, már az ügyek oda fanyarodtak vala, hogy az igazgatói teendőket *Blázsik Mihály*, helybeli jeles tehetségű tanító vette át felsőbb jóváhagyás folytán. A „Nemzeti Iskola“ tehát elérte célját és így kilátás nyílik arra, hogy a tanügy, mely utóbbi időkben sokat nyögött a „Kényuralom“ (?) alatt: felszabadul és a bajok, melyek eddig csak hátrányára voltak a fontos tanügynek, orvosolhatnának, s így megtisztul a salaktól, mely eddig a haladást e tekintetben meggátolta. Tehát még is győzni fog az igazság és a „nyul nem ugrik ki a bokorból“, mert kocza vadász les rá és így az ígért sajtópert hiába forszirozzák bizonyos körök, nem lesz abból más, mint egy sokféle színű — szappanbuborék, a mely tulajdonságánál fogva szétpukkan, mint a halkopoltyu.

— **Pusztaszeri Árpád-ünnep.** A minisztérium és az országos millenium véglegesen megállapította immár a folyó évi millenáris ünnepségek sorrendjét és ebben a pusztaszeri Árpádemlék alapkövetétele országos ünnepének határnapját is. E végleges megállapodáshoz képest ez a pusztaszeri országos ünnep június hó 27-én lesz, tehát közvetlenül a takarás után és így jóformán a mezei munka legszorgosabb idejében: a mi alighanem csökkenteni fogja népesség tekintetében az egész ünnepség impozáns voltát.

— **Havazás fagy.** Kecskeméten péntek éjjel ugyancsak kritikus nap volt. Annyi hó esett, hogy a háztetők ismét fehérek. Ugyanezen éjjel nagy fagy is volt, a mi a korán kifejlődött gyümölcsfáknak sokat ártott.

— **Ötezer trachomás Szegeden.** Ötezerre rug azon betegek száma Szegeden, kik nem kevesebb, mint 4000 ember szenved trachomában. A kormány mindössze öt orvost küldött le Szegedre a tanyák közé, kik tanyáról-tanyára járva kezelik a nagyszéktői kapitányság lakóit, hol a lakók 50-9 százaléka trachomás. A város közigazgatási bizottsága a baj sürgős orvoslását kéri a belügyminisztertől éves jelentésében.

— **A szegvári megyeház épületnek állami elmebeteg-gyógyintézet céljaira való átvétele tárgyában** a belügyminisztériumtól kiküldött bizottság tagjai: *Chyzer Kornél* dr. belügyminiszteri tanácsos és *Niedermann* dr. az országos tébolydaház igazgatója, márczius 28-án *Vadnay Andor* dr. főispán, *Csató Zsigmond* dr. alispán és *Pollák Sándor* dr. várm. főorvos társaságában Szentestől Szegvárra rándultak ki, hol a vasútnál a községi előjáróság várta és üdvözölte őket. A régi megyei székháznak úgy fekvése mint belső berendezkedése nagyon meggyerte a kiküldött szakértők tetszését annyival inkább, mert alapjában megegyező ez az épület a nagykálói vármegyeházzal, melyet a kormány hasonló célra már át is vett; azzal a különbséggel,

hogy Szegváron a régi börtönhelyiségek, minden átalakítás nélkül is használhatók lesznek és az udvara is jóval tágasabb, mint Nagy-Kállón. Ezek szerint kilátás van rá, hogy a kormány átveszi a szegvári régi megyei székházat, a mi ha megtörténik, a telek két szomszédos telek hozzávásárlásával volna kibővíthető és az épület mintegy 200.000 frt költséggel a czéluk megfelelően átalakítandó.

— **Kimutatás, a csongrádi anyakönyvi kerületben folyó évi márczius hó 1—30. történet születés és halálozás:** Született élve fiú 38 és 50 leány, ezek közül halva született 1 fiú és 2 leány. Az újszülöttek száma összesen 91. Ezek közül törvénytelen születésű 1 fiú és 4 leány. — Elhaltak száma 52, ezek közül 31 férfi és 21 nő.

— **Csődbe jutott plébános** Egy plébános mint hírlík — csődbe jutott, hova a politika sodorta. Ingóságait, köztük nyomdáját is lefoglaltatta egy nagybirtokos. Zár gondnokul egy takarékpénztári pénztáros fuogál, a ki egyuttal földbirtokos is.

— **Májusi tánczvigalom** A helybeli általános iparos ifjuság május 3-án zártkörű tánczvigalmat tart. Az ide vonatkozó meghívót annak idején közölni fogjuk.

— **Uj nyári mulató hely.** Régi szándéka valósult meg a csongrádiaknak akkor, midőn *Neuschwender Lajos* a „Pannonia“ tulajdonosa, pompás nyári mulató helyet építtetett a „Pannonia“ udvarában. E mulató hely már csak azért is pártfogást érdemel, mert kellemetlen idő esetén is szorakozó helyül szolgál, mivel fedélzettel van ellátva. A mi a mulató helyet illeti, hasonló a budapesti „Szamosy mulató“-hoz és így a „Pannonia“ ez új helyisége tágas táncztermül is szolgálhat a mulatni szerető fiataloknak.

— **A furótorony eltakarítása.** A Merőféle kereszt mellett téren furt ártézi kut munkálatai a múlt hét folyamán teljesen befejeződtek s a már korhadásuk indult furótorony lebontatott s a város közházához be lett szállítva. S ha a kut nem is adja oly bőségesen a vizet, mint a hogy a kut furatását megelőzőleg tervbe vétetett mégis csak el mondhatjuk, hogy Csongrádnak két ártézi kutja van.

— **A negyedik ártézi kut munkálatait** a husvétii ünnepek után megfogják kezdeni a szomszédos Félégyházán. A félégyházi kedvező talajviszonyok (hihetőleg) lehetővé teszik, hogy az ártézi kut kevés költséggel mielőbb el fog készülni.

— **Az alföldi nagy műt.** Az alföldi tranzervális műt szentesi- és szt. mártóni szakaszának kiépítésére serényen folynak az előkészületek. Mint értesülünk, az előirt tervezet szerint az egész szentesi szakasz köburkolatának, valamint a szt. mártóni szakasz makadamburkolatának is a szentesi határ végpontjáig el kell készülni május végéig.

— **A dohány közé fult.** Banos tera 15 éves napszamos lány a múlt hó végén a félégyházi I. sz. dohányraktár helyiségében a dohánykazlak közt levő tyukfészékhez akarván jutni, nyilvánvalólag, hogy a tojást megszerezze. Mivel pedig a fészket a dohánykazlak közt el nem lehet érni, felülről igyekezett oda jutni, hogy a négy kazaltól képezett üregben lenyulhasson. Ez a kísérlet szegényre végzetessé vált most, a hogy fejfel becsuszott az üregbe nem tudott többé onnan kiszabadulni. A raktárhelyiségében ekkor nem volt senki felette pedig a deszka emeletén a többi napszamos dalolt, zajongott s így talán, ha segítségért sikoltott, sem hallotta senki. Így vergődhetett az erjedésben levő kazlak között fejfel lefelé, míg végre megfult. Eltűnését egyre és mátra fogták, míg aztán a feloszlásuk indult test olyan büzt árasztott a raktárhelyiségben, hogy a múlt hét egyik napján a kinyitáskor észrevehető volt.

Ott találták meg beszorulva és teljesen feloszlásnak indulva a kodácsoló tyuk felett, mely a hullától szintén nem tudott kiszabadulni. A szerencsétlen végett ért lányt még aznap eltemették.

— **Mérsékelt áru kiállítási jegyek az állami hivatalnokok részére.** Az igazságügyi miniszter rendeletileg tudatta az állami hivatalok fejeivel, miként minden állami hivatalnok úgy a vasuton, mint a kiállítás minden helyiségében és a főváros egyéb látványosságainak megtekintésére 50 százalékos mérsékelt áru jegyeket engedélyez mely célból folyamodók arczképeiket is kötelesek beküldeni.

— **A tiszta-szegedi nyereménykölcsön huzása** f. hó 2-án volt. A 100.000 frtos nyereményt a 296 sorozat, 65 nyerőszámú sorsjegy hyerte el. Azonkívül 5 drb. 100 frtos nyereményt huztak ki és 31 sorozatot 120 forintjával.

— **Jószágveszedelem.** A rendőrséghez érkezett hivatalos jelentés szerint, Szegváron a jószágállományban a ragadós szájszél- és körömfájás veszedelme járványosan lépett fel. A hatósági óvintézkedéseket a veszedelem továbbterjedésének megakadályozására, foganatosították.

— **Amerikaiak a kiállításon.** Amerikából majd nem ezer magyarokból álló társaság indul el május végén. A társaság az Augusztia Viktoria hajón jön Hamburgig. Innen Bécsig vasuton, Béctől Budapestig ismét hajón jön a társaság.

— **A „Hódmezővásárhely“ jubileuma.** A „Hódmezővásárhely“ múlt vasárnap ünnepelte számos író és a város közönségének élük részvétele mellett 25 éves jubileumát.

— **Érdekes Heckscher József** hamburgi bankárnak lapunk mai számának hirdetői rovatában levő szerencse-jelentés. Ez a bankház az itt és a vidéken nyert összegeket pontosan és titoktartóan eszközölt kifizetésével olyan kitűnő hírnévre tett méltán szert, hogy e helyen is felhívjuk a közönség figyelmét mai hirdetésére.

— **A magyar Osztályorsjáték sorsjegyeinek a III. osztályra való megújítása kezdetét vette.** Ezen nemcsak nálunk, de külföldön is oly gyorsan népszerűvé lett sorsjáték utolsó főhuzása május 12—28-ig ejtetik meg. A ki nem huzott II. osztályu sorsjegyek azok visszaszolgáltatása és a megújítási díj, és pedig: 1 egész 20 frt, egy fél 10 frt, 1 tized 2 frt és 1 huszad 1 frt lefizetésével a sorsjegyeken jelzett elárusítóknál legkésőbbben május 2-ig újítandók meg. Teljes sorsjegyeket (miud a három osztályra érvényes sorsjegyeket) nem kell megújítani és a III. osztály huzásán minden további nélkül résztvesznek. A rendkívül kedvező nyeremény esélyekből csaknem mindenki igyekszik a maga részét kivenni és így elképzelhető, mily óriási erőmegfeszítésükbe kerül az elárusítóknak, hogy a közönséget a tömérdek sorsjegyek kifizetésével és megújításával kielégíthessék. *Heintze* Károly fő-elárusítóhoz naponként ezer számra érkeznek a levelek részint a ki nem huzott sorsjegyeknek megújítása, részint a nyertes sorsjegyeknek kifizetése céljából. Ezen leveleknek elintézésénél természetesen a legnagyobb praecisitással és pontossággal kell eljárni. Epen azért csaknem lehetetlen azok igényeit kielégíteni, kik sorsjegyeik megújítását az utolsó napokra, vagy pláne a határnapra (május 2-ra) hagyják. A pontos és korrekt kiszolgálás érdekében tehát ajánlatos, hogy a megújítandó sorsjegyek az illető elárusítóknál minél előbb praesentáltassanak, illetve beküldessenek.

Nyersselyem básztruhákhoz való kelmet 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre — Tussors- és Shangtuns-Pongecs valamint fekete, fehér és színes *Hennberg-selyem* 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként, sima, csikos kockázott, mintázott, damaszt, stb. (mint egy 240 minőség 2000 szin és mintázatban stb.) megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordulattal küld: *HENNEBERG G.* (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

Uj képes lap. A Zene és Színművészeti Lapok, melyet eddig dr. Váli Béla miniszteri titkár szerkesztett, ezennel Deutsch Richter Albert szerkesztése és kiadásában fog megjelenni illusztrálva. Az első szám ma jelent meg igen érdekes és változatos tartalommal, felkarolva a színeszet és zeneművészet adminisztrációs és esztetikai oldalát. Az új képes lap tárgyilagos kritikát s uttörő szerepet kíván gyakorolni első sorban a mostoha elbánásban részesülő zene és színművészet iránt; másodsorban pedig írásban és képekben felémutatni és feltüntetni kívánja a két művészeti ág dicsőség teljes multját is, mívéből dr. Váli, mint a lap felelős szerkesztője, s az ezredéves kiállítási zene és színművészeti osztály megteremtője, a legérdekesebb és teljesen ösmeretlen reliquiákat fogja bemutatni. A lap előfizetési ára: Félévre 4 forint. Megrendelhető a kiadóhivatalban: Budapest, Agteleki-utca 2. a. szám alatt.

Előkei folyóirat a S zékely sámuel szerkesztésében megjelent Politikai Hetiszemle. Magyarország ez egyetlen komoly irányú politikai hetilapja, mely fényes kiállítás, gazdag és változatos tartalom, magas etikai és szellemi színvonal tekintetében vetekedik a külföld legkedveltebb hetirevue-ival. E lap tárgyilagos és független magatartásával rövid idő alatt irányadó politikai köreink elsőrangú orgánummá küzdötte fel magát. Közgazdasági, társadalmi, irodalmi és művészeti rovata a magyar társadalom elitéjének igényeit szolgálja. Klubboknak, kaszinóknak, olvasóköröknek és nagyobb kávéházaknak nélkülözhetetlen s állandó becsü hatilap. Nemcsak kollektív, de hazafias kötelességet vélünk teljesíteni, midőn erre a nagy körültekintéssel, sok izlésessel és meglepő szakképzettséggel szerkesztett, magas színvonalú „Hetiszemlére”, mely most lép harmadik évfolyamába, felhívjuk a művelt és előkelő olvasó közönség becses figyelmét. A „Politikai Hetiszemle” előfizetési ára félévre 5 forint, negyedévre 2 frt 50 kr. — Szerkesztőség és kiadóhivatal VIII. ker., Kerepesi-ut 17.

Mindig magyar szellemben és irányban haladt és halad a „Képes Családi Lapok” című szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap, melynek szerkesztősége szívvel-lélekkel arra törekszik, hogy azt a nagy népszerűséget és azt a közkedveltséget a melynek örvend méltóan meg és kiérdemelje. És ezeknek folytán minden egyes számában tanulmányos és szórakoztató olvasmányokat közöl. Az előttünk fekvő számban különösen érdekes ciklust kezd meg Tolnai Lajos dr. kihez mint hű katonának rendben sorakoznak a jeles írók és költők. A „Képes Családi Lapok” érdemes arra, hogy minden magyar család hű barátaként üdvözölje, már azért is, mert a legolcsóbb szépirodalmi lap. Ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Tessék mutatvány számot kérni a kiadóhivaltól, Budapesti. Vadász-utca 14. sz. saját házában.

Közigazdaság.

Mennyi szőlő van még Magyarországon?

Az utolsó kataszteri felvételek szerint Magyarország szőlőterülete — Horvátországot és szlavonit számításon kívül hagyva 622 255 kat. holdat tett ki; ebből esik a síkvidékre 140 000 kat. hold, marad tehát hegyvidéki szőlő 482 354 kat. hold, melyből 300 000 kat. holdra tehető a kiválóbb bortermő szőlők területe. E 300 000 kat. holdból 220 000 kat. hold tökéletesen elpusztult, 80 000 kat. hold pedig pusztulóban van, de elpusztult a kevésbé kitűnő bortermő 182 254 kat. hold nagyobb része is, úgy hogy ma a Magyarországon még termést hozó hegyvidéki szőlők területét 120—140 ezer kat. holdnál többre nem tehetjük; megjegyezvén, hogy ezen szőlőterületek napjai is megszámlálvák és ha a rekonsztuálás munkájával továbbra is késlekednénk, 5—6 év múlva Magyarországon alig látnánk többé egy talpalatnyi hegyvidéki szőlőterületet sem a köznépp nagy nyomorúságára.

CSARNOK.

Életkép.

Irta: Radinovich Ida.

Remek májusi est volt. A csillagok milliárdjai ragyogott az égen s a jó öreg hold a szerelmesek pártfogója nappali világságot bocsátott a földre.

Kvassay Jenő jászberényi földbirtokos szép leánya Olga, a kastély kertjében a sárga homokkal terített uton sétál, Vargha Emil Jászberényi fiatal orvostól kísérvé.

*

Olga! édesem! keserű fájdalom végtelemsége volt e szavakban elrejtve. Mit a leányka nem akart észre venni, s a kezében levő tea-rózsa illatos leveleit egymásután tépdeste le.

Olga! még egyszer kérlek, ne dobj el magadtól. Igaz, hogy ez már nem illet, hogy még most is szerelmi érzéseimmel ostromolalak, most, midőn az illatos kis levélke mindent tudomásomra juttatott s annak tartalmát a „jeggyűrű” visszaküldése is eléggé megmagyaráz. De nem jövök többet, felhagyok további ostromlásaimmal, kérlek, hogy oly választ adjál, a milyent szived diktál.

Azt hiszem levelemben eléggé megmagyaráztam mindent. Szivem irántad meg hült, hiába minden, a tied nem lehetek.

Oly bizar hangon mondotta ezt a leányka, hogy a férfi ereiben meghűll a vér.

Olga! emlékezzél vissza mily körülmények között ismertelek meg és mily fájdalomduál voltam vigasztalód.

Nagyon jól emlékszem. Szivem akkor bánat emészté. Hittem neki . . . rutul megcsalt . . . megbélyegzett, . . . én szerettem, szerelmem volt oka . . . botlásomak. De ki mondta volna, hogy azok a sok jót ígérő szavak, csupán hazug ígéretek, melyeknek csak az a czélja . . .

Szakítottam volna előbb veled, de nem birtam szivemmel s azután — ő eltűnt nyomtalanul . . . De kérlek ne idézd fel, ezen fájdalmas emlékeket újra!

Midőn rokonodnál Kadlubek János földbirtokosnál időztél azon időt én is szüleimnél töltöttem. Rokonod szüleimmal kebelbaráti viszonyt folytattak, én is minden napos lettem, hogy megtudtam ott létédet. Az első pillanatra rokonszenvet éreztem irántad. Ekkor te szenvedni látszottál s én, bár szived titkát nem tudtam mégis éreztem a mély kinokat mi téged annyira gyötört. Örökre felejtethetlen lesz az a verőfényes reggel, midőn megtudtam a parkban sétálás közben, hogy rokonszenvedem viszonzásra talált. Emlékezzél csak vissza e versecskére: „Ha van valami a miért élünk érdekes, úgy bizonyára szerelmünk az.” „Magától értetődik ha az viszonzásra talál.” . . . És ime most visszautasítod szerelmemet. Emlékszel még midőn három hónapi ismeretségünk után egy inkriminált tartalmu „névtelen” levelet kaptam, mely bánatod okát megmagyarázta. Akkor láttam, hogy az élet nagyobb dráma író „Sordau”-nál. És én neked e levelet megmutattam. Olvastad, bevallotad. Keblemre borulva fogadtad, hogy nemes szívűségeddel és szerelmeddel fogod potolni, a mit már nem adhatsz . . . ártatlanságot . . . Én hittem szavaidban; megesküdtem, hogy e levél tartalmát magammal fogom vinni a sirba. Rövid idő multán te haza utaztál. S uram Isten! hat hétre a levelem válasz nélkül maradt. Később arról lettem értesítve, hogy szived és kezéd egy gazdaságáról és nagy irodalmi tehetségéről híres országgyűlési képviselőnek ajándékoztad.

Nekem csak oly állapotban ígértél „örök hűsége” midőn nem lehetett ura ömaga-gadnak. Tehát ne akadályozzalak meg e bol-

dog házasságban. Azt hittem megőrülök báuatomban. . . Ime most itt vagyok, hogy elédbe varázsoljam ezeket mind, s hiszem, hogy te egy ily férfi szívvvel a ki mindent, de mindent megbocsájt nem fogsz labdaként játszani. Én imádlak, fülemben mindég „Hugó Viktor”-nak e mondása cseng:

„Óh ne sérted! a nőt ki elbukott,
Szívét mi terheli, nem tudhatod!”

De „Saadi” költőt sem felejttem el soha!

„Ne üsd a nőt még virággal sem!”

Olga a szemrehányás terhe alatt renegett, s alig tudta kitörő ingerültségét vissza tartani. Lelkiismerete nagy fájdalmakat állt ki, de csak annyit szólt: Bocsáss meg Emil, Isten, nem neked redelt!

Isten?! nem nekem redelt?! Jól van legyen meg. De ne feledd el Olga, hogy megbánod te ezt a nagyrávágási hajlamaidat. De már késő lesz! Az én jó Isteuem áldjon meg!

Emil várj! vidd el magaddal ezt a szivar tárczát, a melyet neked készítettem eml . . . Szavait nem végezheted be; mert Vargha Emil kifutott a kert nagy bronzirozott vas ajtaján.

*

Olga álmatlanul tölté az éjjel. Már a nap ezer meg ezer sugarát bocsájtá be a nehéz zsanillia függönyök alatt. De Olgát nem csalja ki a szép idő, kedvetlenül dől vissza a selyem páruákra. Pedig ma este este érkezik meg az „uj” völgegy . . .

De hirtelen széllyel válik a függöny és a szobaleány a finom mauilla szönyegen nesztelen léptekkel közeledik Olga ágyához kezében egy levéllel.

„Kedves Olga Nagysága!

Ma kellett volna, a mi „eljegyzésünknek” megtörténni. De nekem az este jött egy „névtelen” levél; a melyben tudomásomra van adva az Ön multja. Ha tehát az igaz, akkor most „Isten közad”-ot vagyok kénytelen mondani: mert tudja meg kérem én nem anyagi jólétért ücsültem volna, hanem ártatlansági becsületért. Azért kegyedhez fordulok: Ne tartson titkot, inkább előbb, mint később, mert arra férfi becsület szavamam adom, hogy bár mikor meg tudám a valót, egy perczig sem lehetnék tovább együtt. Kérem adja tudtul szüleinek és engem tessék hibásnak nyilvánítani, azt inkább elviselem. Ha a levél tartalma nem tény úgy kérem azonnal írni, a hallgatását beismerő válasznak fogom tekinteni. Üdvözlettel

Dr. Vadászfly Lehel
országgy. képviselő.

Olga a levelet átolvasván hangos zokogásban tört ki s mire a házi orvos az első segínyt nyujthatta volna „szivgyörcsökben” kiszenvedett.

*

A kápolnához hasonló remek sirboltban helyezték el a szép büszke Kvassay Olga kisasszonyt forron szerető szülei mély fájdalmára.

Temetése után való napokban egy bánatos ifjut látnak a sirkertben, kezében gyönyörű „nefelejts és gyönyörvirágokból” össze fűzött koszorut tartogatva. Az emberek titokban sugdosnak, midőn látják ezen bánatos ifjut a Kvassayak sirboltja előtt naponként térdelni. Sokan szánakoznak rajta s vigasztalják őt, ki a sorvasztó fájdalmat béketűrőssel viseli.

Vasuti menetrend.

Csongrád - Félegyház.			
	v. v.	v. v.	
	d. e.	d. u.	
Csongrádról indul	9.20	2.10	
Gátérre érkezik	9.56	2.47	
Félegyházra érkezik	10.20	3.11	
Félegyház - Csongrád.			
	v. v.	v. v.	
	d. u.	d. u.	
Félegyházról indul	12.25	5.10	
Gátérre érkezik	12.53	5.38	
Csongrádra érkezik	1.25	6.10	
Félegyházról Kecske métre Budapestre			
	indul :	érkezik :	érkezik :
Személyv.	2.36 p. regg.	3.08 p. regg.	6.30 p. regg.
Személyv.	6.34 > regg.	7.01 > regg.	10.11 > d. e.
Gyorsv.	11.06 > d. e.	11.30 > d. e.	1.25 > d. u.
Személyv.	3.30 > d. u.	4.20 > d. u.	7.40 > este.
Személyv.	7.16 > este.	7.56 > este.	
Budapestről Kecske métről Félegyházra			
	indul :	indul :	érkezik :
Személyv.	8.30 p. regg.	11.37 p. d. e.	12.11 p. d. u.
Gyorsv.	2.30 > d. u.	4.26 > d. u.	4.51 > d. u.
Személyv.	4.25 > d. u.	7.22 > este.	7.58 > este.
Személyv.	7.25 > este.	11.11 > este.	11.47 > este.
Gyorsv.	10.21 > este.	12.21 > éjjel.	12.46 > éjjel.
Személyv.		5.02 > regg.	5.42 > regg.
Félegyházról Szegedre			
	indul :	érkezik :	
Személyvonat	5 ó. 47 p. regg.	7 ó. 32 p. regg.	
Személyvonat	12 > 19 > délb.	1 > 47 > d. u.	
Gyorsvonat	4 > 52 > d. u.	5 > 33 > d. u.	
Személyvonat	8 > 02 > este.	9 > 35 > este.	
Személyvonat	11 > 57 > éjjel.	1 > 32 > éjjel.	
Gyorsvonat	12 > 48 > éjjel.	1 > 50 > éjjel.	
Szegedről Félegyházra			
	indul :	érkezik :	
Személyvonat	5 ó. 02 p. d. u.	7 ó. 12 p. d. u.	
Személyvonat	4 > 55 > regg.	6 > 29 > regg.	
Gyorsvonat	10 > > d. e.	11 > 04 > d. u.	
Személyvonat	1 > 48 > d. u.	3 > 20 > d. e.	
Személyvonat	12 > 56 > éjjel.	2 > 30 > éjjel.	

A TIZÁN VEGYES JÁRATBAN KÖZLEKŐ GÖZHAJÓK MENETRENDJE

1886. évi márczius hó 29-től.

A hajók p é n t e k kivételével mindennap járnak.

I.

Csongrád és Szeged között. (72 kilométer.)

Csongrádról indulás	5 óra 30. reggel.
Szentesről	6 " "
*Csanyról	6 " 40 "
Mindszentről	7 " 15. "
*Algyőről	8 " 20. "
Szegedre érkezés	9 " 25. "

Szeged és Csongrád között. (72 kilométer.)

Szegedről indulás	2 óra 30. délután.
Algyőről	3 " 40. "
Mindszentről	4 " 55. "
*Csanyról	5 " 40. "
Szentesről	6 " 30. este
Csongrádra érkezés	6 " 05. "

II.

Szentes és Szolnok között. (97 kilométer.)

Szolnokról indulás	1 óra 30. délután.
T.-Vakonyról	3 " "
T.-Versenyrol	2 " 25. "
Uj-Kécskéről	4 " "
T.-K.-Inokáról	5 " "
*T.-Ughról	5 " 30. "
Csongrádról	6 " 40. este
Szentesre érkezés	7 " 30. "

Szentes és Szolnok között (97 kilométer.)

Szentesről indulás	4 óra 30 reggel.
Csongrádról	5 " 05. "
*T.-Ughról	6 " 10. "
T.-K.-Inokáról	7 " 45. "
Uj-Kécskéről	9 " 30. délelőtt
T.-Vakonyról	10 " "
Szolnokra érkezés	10 " 30. "

*) Csak ladik állomás.

A gőzhajóknak Szegeden és Szolnokon vasuti csatlakozásai vannak.

Minden versenyt tulszarnyalunk.

!! MILLENNIUM !!
NEMZETI ZÁSZLÓK

a nagymélt. miniszterium által helyesnek elismert czimerrel ellátva varrás nélkül ;

tartós színét még esőben sem hagyja, tiszta gyapju kelméből magyar országos czimerrel ellátva, két szép nemzeti bojttal rud nélkül ;

könnyű, színét még esőben sem hagyó, gyapju kelméből, akár országos akár egyesített állami czimerrel ellátva, két szép nemzeti bojttal rud nélkül ;

Ezeknél jobb minőségű zászlók nem léteznek.

200 cm. hosszú,	94 cm. széles	darabja. 11.50	200 cm. hosszú	90 cm. széles	darabja. 3.50
300 > >	105 > >	16.	300 > >	90 > >	4.50
400 > >	145 > >	25.75	300 > >	100 > >	5.25
500 > >	145 > >	28.75	400 > >	144 > >	10.
600 > >	179 > >	38.	500 > >	144 > >	12.75
800 > >	170 > >	45.	600 > >	144 > >	15.
1000 > >	170 > >	52.25	800 > >	144 > >	19.
1100 > >	170 > >	59.50	1200 > >	144 > >	26.

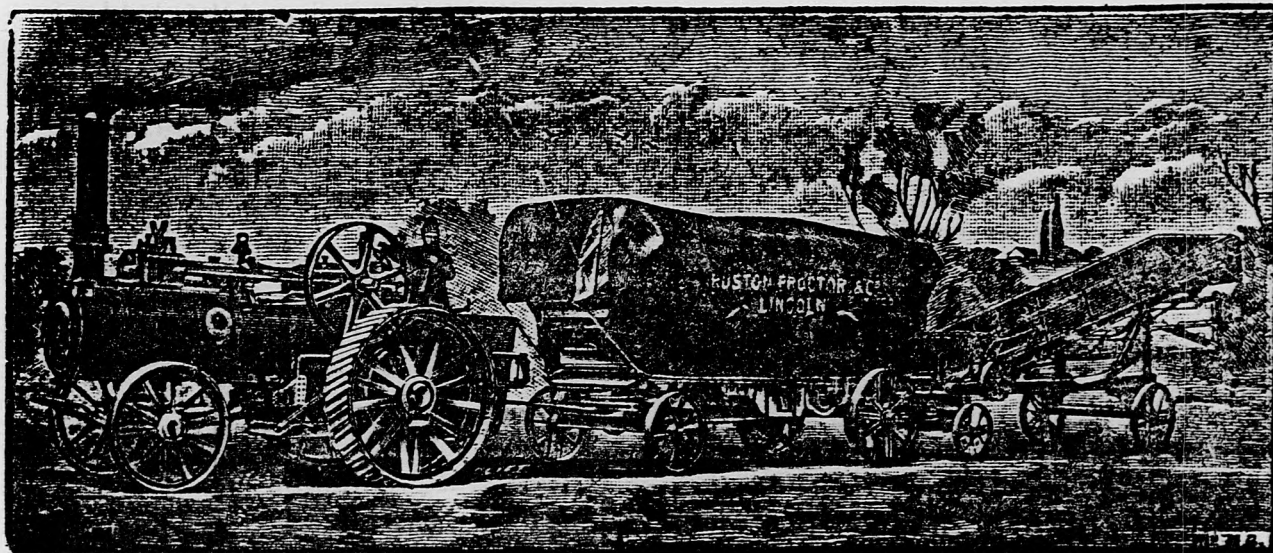
Régi zászlókra felvarható kész magyar országos cimerek könnyű gyapju kelmén darabonként 1 forintba kerülnek.

Viszont eladóknak, valamint nagyobb mennyiség vásárlásánál tetemes ár engedmény.

PAUSKU J. FIAT
POZSONYBAN.

Minden versenyt tulszarnyalunk.

390 arany- és ezüst érem és diszoklevéllel kitüntetve !

RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd

lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőségénél BUDAPESTEN kaphatók a legkitűnőbb utolérhetlen szerkezetű angol GÖZMOZGONYOK ÉS GÖZCSEPLŐK és csakis itt kaphatók a világhírű szabadalmazott Excenter gőzcseplőgépek

könyöktengelyek nélkül, kettős tisztító szerkezettel, állítható osztályozó hengerrel. Ez idő szerint ezek a világ legjobb gőzcseplői Kivánatra azonban szállíthatunk könyöktengelyes gőzcseplőket is.

COMPOUND GÖZGÉPEK.

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzcseplőgépek.

A jövő gépe.

Nagy választék szalmakazalozók, járgányos cseplőgépek, borprések szőlőszűző gépek, széna gyűjtők, vetőgépek, tisztító rosták, kukoriczamorzsolók, szecskavágók, arató és fűkaszálók konkolyválasztók, valamint minden gazdasági gépek s eszközökben és malomberendezésekben. Árjegyzékkel és mindegyik szakbavágó felvilágosítással és tanácsal készséggel díjmentesen szolgálunk. Levelek czimzandók : RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd vezérképviselősege Budapest, V., Lincótkörút 32 szám.

390 arany- és ezüstérem és diszoklevéllel kitüntetve !

Eladatik évente több mint 950 gőzcseplőkészlet.

A gyár alapított 1840-ben. - Allándan 2500 munkást foglalkoztat.

Minden versenyt tulszarnyalunk.

WALLA JÓZSEF
cementáru-gyára, építési anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:
GRANITTERAZZO,
BETONIROZÁSOK,
CSATORNAZÁSOK,
SZÖKŐKUTAK,
CZEMENT-LAPOK és
MOZAIKLAPOKKALI
KŐVEZÉSEK
elkészítésére stb.

Raktárt tart:
KERAMIT-LAPOK
KELHEIM-LAPOK
METTLACHI LAPOK,
TERRACOTTA-ÁRUK,
KŐFEDÉLPÉP,
TŰZÁLLÓ TÉGLAK,
KÉMÉNY-RAKVÁ-
NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a gartenau Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.

Gyári raktára a gartenau Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.

Minden versenyt tulszarnyalunk.

FŐNYEREMÉNY
esetleg
500.000 márká.

SZERENCSE-JELENTÉS!

FŐNYEREMÉNYEKÉRT
az állam
kezeskedik.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsolási nyeremény — esélyeire való részvételre, melyben

10 millió 746.990 márkát
mulhatlanul nyerni kell.

Ez előnyös pénz-sorsolás nyereményei, melyben tervszerűen csak 112.000 sorsjegy foglaltatik, a következők:
A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY ESETLEG 500.000 MÁRKA.

Prémia	300.000 márká.	46 nyer. á	5000 márk.
1 nyeremény á	200.000 "	106 " "	3000 "
1 " " "	100.000 "	206 " "	2000 "
2 " " "	75.000 "	782 " "	1000 "
1 " " "	70.000 "	1348 " "	400 "
1 " " "	65.000 "	42 " "	300 "
1 " " "	60.000 "	138 " "	200 és 150 "
1 " " "	55.000 "	8961 " "	134, 104 és 100 "
2 " " "	50.000 "	9249 " "	73, 45 és 21 "
1 " " "	40.000 "		
3 " " "	20.000 "		
1 " " "	10.000 "		
21 " " "			

Összesen 56.240 nyeremény.

mely rövid néhány hó alatt HÉT osztályan BIZTOSAN eldől.

Az első osztályú főnyeremény 50.000 márká, mely a második osztályban 55.000 márká harmadikban 60.000 márká, a negyedikben 65.000 márká, az ötödikben 70.000 márká, a hatodikban 75.000 márká, a hetedikben 200.000 márkára növekszik és így a 300.000 márkásprémiaival 500.000 márká lehet.

Az első nyeremény sorsolására, hivatalosan van megállapítva:
egy egész eredeti sorsjegy ára csak 3 frt 50 kr.
egy fél " " " " " 1 " 75 "
egy negyed " " " " " " 90 "
A megtörtént húzás után minden résztvevőnek, felszólítás nélkül, nyomban megküldöm a hivatalos sorsolási jegyzéket. — Sorsolási tervet az állam czimerrel ellátva, melyből a betétek és a nyeremény felosztások mind a h é t osztályra megtudható, előre küldök díjtalanul.
A nyeremény pénzek kifizetése és szétküldése közvetlenül tölem történik az érdekeltekhez, pontosan és szigorú titoktartás mellett.

Megrendelések postautalvánnyal vagy után-vétellel kéretnek.

Megbízásokat a küszöbön álló pénz-sorshuzásra tehát azonnal, de legkésőbb

FOLYÓ ÉVI ÁPRILIS HÓ 30-IG
ki-ki bizalommal forduljon:

HECKSCHER JÓZSEF
bank- és pénzváltó üzletéhez, HAMBURG BAN.

Költő-tojások:

valóságos Brahma tyukoktól darabonként 15 krajczárjával, nagy fehér fejű hollandiaxaktól darabonként 25 krajczárjával, valóságos stájer tyukoktól darabonként 10 krajczárjával, Longshausoktól darabonként 30 krajczárjával, pulykatojások darabonként 30 krajczárjával, ezüst Wyandottoktól darabonként 30 krajczárjával, olasz tyukoktól darabonként 30 krajczárjával, cochinchinaiktól darabonként 25 krajczárjával, erdélyi csupasz-nyakuaktól darabonként 20 krajczárjával, dorlingoktól darabonként 25 krajczárjával. Jokahámaktól darabonként 50 krajczárjával, emdi óriás ludaktól darabonként 1 forintjával, Pecking kacsáktól darabonként 20 krajczárjával, nagy stájer kacsáktól darabonként 20 krajczárjával,
Csupán tisztafajú állatok tojásait küldök szét, a melyek már gyakran lettek kitüntetve és a faj tisztaságáért és valódiságáért kezességet vállalok. 2-6.

MAX PAULY
Köflach (Steierország)

Egy jó karban lévő

tedeles
KOCSI

eladó.

Hol? Megmondja e lap kiadó-hivatala.

100 darab névjegy 35 krajczártól feljebb.

SZILBER JÁNOS

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv- és papirkereskedése
CSONGRÁDON.

Ajánlja dusan felszerelt könyvnyomdáját

minden nyomdai szakba vágó munkálatok elkészítésére ugymint:

számlák, jegyzékek és tudósító levelek, eljegyzési és esketési kártyák, izléses meghívók és tánczrendek, étlapok, városi és községi hivatalos nyomtatványok, árjegyzékek, gyászlapok, táblás kimutatások, mérlegek, időszaki és folyóiratok, művek, szalag-aranyozások, ipar- és kereskedelmi körlevelek, ügyvédi- és irodai nyomtatványok, névjegyek, levélpapírok és borítékok czégnomással, falragaszok stb.

Könyvkötői munkák a legolcsóbban, hiba nélkül, elkészítettnek.

bármilyen szín s nagyságban, gyors-, pontos- és izléses kivitelben a legjutányosabb árszámítás mellett.

Ugyanitt egy jó házból való fiu tanonczul felvétetik.

100 darab gyászjelentés (nyomással) 2 forinttól feljebb.

51 eszközökkel felszerelt könyvkötészet.

Hivatalos, kész nyomtatványok raktára.

Utolsó főhuzás.

Magyar osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeresemény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	600 000
1 „	400 000	400 000
1 „	300 000	300 000
1 „	200 000	200 000
1 „	100 000	100 000
2 „	40 000	80 000
2 „	20 000	40 000
5 „	10 000	50 000
10 „	8 000	80 000
34 „	6 000	204 000
100 „	2 000	200 000
200 „	1 000	200 000
2 650 „	200	530 000
22 000 „	150	3 300 000
25 007 nyeremények és 1 jutalom		6 284 000

Ezen 57 nyeresemény közül az utoljára kihuzott kapja a 600 000 korona jutalomdíjat.

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	forint
60,—	30,—	6,—	3,—	

Ezen eredeti sorsjegy árokon kívül ajánlott levél portója és nyeresemény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny czim: **Lottoheintze Budapest.**

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.—	forint

legkésőbbben május 2-ig eszközöndő.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltak.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

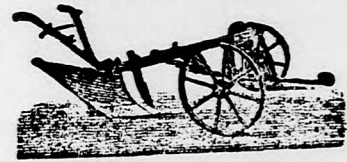

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 $\frac{1}{2}$ egész 12 lóerőig, továbbá járgány-csésplőgépek, tisztító-rosták, konkolyosók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok.

Egyetemes aczél-ekék és minden egyéb

2 és 3 vasu ekék gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek hiódántra ingyen és bérmentve küldetnek.

Érdekes minden fuvaros és gazdálkodónak.

Egyedüli megrendelési czim:

Furtenbach Ferencz

első terpetinfőzde és zsiradékgyár
Becs-Ujhely.

Törvényes

védjegy.

TENGELY-KENŐCS
Eddig hallatlan zsiradék tartalmu ui KÜLÖNLEGES OLAJ ÉS FEL OLAJ TENGELYEKNEK.

Megfagyhatlan, torróság által fel nem oldható s így a tengelyekről le sem folyható tengely-kenőcs, mely elkerülhetetlenül szükséges s nagyban elősegíti a kijárt tengelyek használhatóságát, de felette előnyös e kenőcs használata a nehéz fuvarozásnál is, mely minden nagyobb előkészület nélkül használható.

Vegytanilag felülvizsgálva! Kitünőnek találtatott! Savmentes! Vizmentes! Kiszáradhatlan!

Szállitható 5 kilos dobozokban.

DOBOZONKÉNTI ÁRAK:

Ausztria-Magyarország minden posta-állomására bérmentesen küldve 2.50 kr.
Bosznia-Hercegovina minden posta-állomására bérmentesen küldve 2.75 kr.
Külföldre helyből feladva 2 frt 25 kr.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, József-körút 41. szám alatt.

Ajánlja: a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült gőzeséplő garnituráit ipari czelokra alkalmas „Compound” lokomobiljait és egyéb gazdasági gépeit.

3-6.

1896. évi augusztus 1-től, Váci-körút 32. és József-körút 41. sz. alatt.